

національного господарського сектору, що дозволяє більш комплексно врахувати усі його складові, що знайде своє відображення в наших подальших наукових дослідженнях.

Список використаних джерел

1. Градов А. П. Національна економіка / Градов А. П. – СПб. : Питер, 2005. – 240 с.
2. Економічний енциклопедичний словник. – Т. 1 / Мочерний С. В., Ларіна Я. С., Устенко О. А., Юрій С. І. – Львів : Світ, 2005. – 616 с.
3. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія / Жаліло Я. А. – К. : НІСД, 2009. – 336 с.
4. Національна економіка : підручник / Савченко П. В. – М. : Економіст, 2005. – 813 с.
5. Старостенко Г. Г. Національна економіка : навчальний посібник. – Ч. 2 / Г. Г. Старостенко, С. В. Онишко, Т. В. Поснова. – К. : Ліра, 2011. – 432 с.

ТОВАРИСТВА ВЗАЄМНОГО СТРАХУВАННЯ ТА СТРАХОВІ КОМПАНІЇ, ЯК ІНФРАСТРУКТУРНА ОСНОВА МІНІМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ОСТРАХІВ

*Клапків Юрій Михайлович,
к.е.н., доц. каф. фінансів ім.С.І.Юрія
Тернопільського національного
економічного університету
e-mail: j.klapkiv@tneu.edu.ua*

В Українській науковій спільноті переважає думка, що страхування є відповіддю людини на страх. Саме таке твердження досить точно, передає ідею та основну ідеологію генезису вітчизняного страхування. Через страхування в загальному значенні забезпечувалась, певна стабільність та можливість не думати про можливі негаразди. Людина від початку свого існування бореться зі страхом, цю ситуацію не покращує і той факт, що наш основний супротивник - це природа з усіма своїми атрибутами. Значно ускладнює ризикогенне середовище той факт, що в сучасному світі головним фактором страху виступає інша людина.

Однак не слід девальвувати значення страху в історії людства і житті конкретного індивіда. Саме, страх (eustres — позитивний стрес, викликаний страхом, або dystres — стрес демобілізаційний) - це одна з рушійних сил

людських дій, його можна трактувати як "друга, якого не люблять." Страх, це первинна і найбільш людська емоція, що неодноразово рятує життя, мотивує і дозволяє розширювати вище межі власних можливостей. Хоробрість та відвага хоч і позитивні та красиві, веде до смерті.

З питанням страху пов'язують поняття ризику, як вимірника ймовірності виникнення негативної події. Страхування дозволяє розділити наслідок реалізації ризику на більше суб'єктів і тим самим зменшити ефекти небажаного результату для конкретної людини. Так, навіть не виокремившись в окремий фінансовий продукт, функціонувала страхова послуга у наших предків багато тисяч років тому. До виникнення відокремленої особистої власності, та в перші періоди розвитку суспільства: руйнування будинку не було проблемою однієї особи, а всього роду, селища або спільноти. За відсутності відмінності між приватною, публічною та колективною власністю, якщо взагалі можна говорити про такий поділ, страхові послуги існували як взаємне страхування, де кожен член спільноти ніс на собі частину наслідків події у разі настання збитку.

В деонтології над сучасним рівнем розвитку страхового сектора необхідно також враховувати економічні зміни та форми приватної власності. Історія страхування пов'язана з економічним розвитком і новими формами економічної діяльності. Перші страхові послуги в сучасному розумінні були пов'язані з ризикованими заходами, такими як - купецькі каравани чи морський транспорт. Це дозволяє сформулювати гіпотезу про залежність економічного зростання зі ступенем розвитку страхування. У минулому найбільш розвинені економіки, наприклад, у середньовічній Італії чи в Нідерландах мали представлену розвинену систему страхування. На українських теренах взаємне та комерційне страхування також не є новинкою. Перші страхові товариства взаємного страхування були пов'язані з небезпекою вогню, який неодноразово знищував цілі містечка. Значний їх розквіт страхових інституцій мав місце у міжвоєнний період на теренах західної України. Основу складали комерційні страховики, багато з яких має багаторічну і широко розвинену історію діяльності на ринку страхування.

Двадцяте століття характеризується явищем, глобалізації яке не оминуло також страхування[1]. Можна відзначити тенденцію до уніфікації як форм, так і брендів, під якими здійснюється реалізації страхових послуг. В даний час нова, інноваційна форма надання страхових послуг, яка ефективно працює в одній країні, вводиться на інших ринках. Уніфікація страхових компаній призводить до ситуації, коли виникає значна невідповідність між найбільшими міжнародними страховими компаніями та їх місцевими конкурентами за кількістю клієнтів, обсягом зібраних премій та реалізованих страхових продуктів.

Слід зазначити, що домінування великих компаній може, але не обов'язково мусить, призвести до обмеження кількості фінансових продуктів, доступних для індивідуальних клієнтів. Великі корпорації мають різні концепції маркетингу для різних груп клієнтів: бізнесу, заможних індивідуальних клієнтів, фізичних осіб чи підприємців. Іншою помітною тенденцією на ринку страхування є поширення єдиного бренду в межах регіональному і навіть на глобальному рівні. Таке рішення є, безсумнівно, вигідним для клієнтів, які є інтернаціональними та часто подорожують. Незалежно від країни, в якій вони на даний момент перебувають, у кризовій ситуації (а саме в такій найчастіше доходить до контакту із страховиком) вони можуть розраховувати на відомий стандарт і форму обслуговування, що дає комфорт і відчуття безпеки.

Слід зазначити, що страхові компанії, особливо комерційні розширюють спектр пропонованих продуктів на нові позиції, такі як: страхові поліси з накопичувальною складовою, що є формою інвестування грошей клієнтів. Це призводить до того, що страховики пропонують фінансові продукти, характерні для банків, однак більш вигідні для клієнтів через пільги в оподаткуванні.

Крім того, активні страхові компанії реалізують більш або менш агресивні рекламні кампанії. Не раз домінують морально сумнівні аспекти, що зачіпають, основні почуття людини та стосуються проблематики хвороби, смерті чи інвалідності. Це типово "грошовий" підхід до продажів, хоча він

можете демонструвати м'яке вираження проблеми — з метою поширення страхування або повністю базуватись на людських страхах, такий підхід безсумнівно, несприятливий для застрахованих[2].

Варто відзначити іще один моральний аспект в діяльності страхової компанії. Негативним явищем поширеним у всій галузі, є шахрайство і виплата страхового відшкодування на базі неіснуючих збитків чи заподіяних навмисно або перепродажу прав на отримання страхового відшкодування.

Однією з особливостей, що характеризують товариства взаємного страхування є зменшення даного ризику обумовленого специфікою цих товариств. Адже у разі шахрайства, вчиненого проти товариства взаємного страхування, збиток отримує не якась віддалена для клієнта корпорація, а він сам; його близькі, сусіди, колеги по роботі, які є членами того ж товариства чи соціуму.[3]

В теорії товариства взаємного страхування має мати певне почуття місії. Локальної, обмеженої певної групи людей, для якої змінюється навколишня реальність, через більш безпечне майбутнє. Де обмеження страхових виплат, здійснюється не через ряд виключень у страховому продукті, а превенцією та профілактикою. Саме вони мають для цього ряд можливостей, тому що добре знають умови життя і роботи застрахованих. Організовані ними акції профілактики страховий подій повинні мати вимірний характер, а кошти витрачені на громадські кампанії неодноразово компенсуються у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Клапків Юрій Глобалізація страхової галузі: наслідки для України / Юрій Клапків // Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль. Науковий журнал ТАНГ. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – Випуск 9. — С.70—78.
2. Budowa wspólnoty finansowej : ubezpieczenia wzajemne a ubezpieczenia komercyjne / pod red. Macieja Rapkiewicza.- Warszawa. – 2013. – 88 p.
3. Janowicz-Lomott Marietta Farm Income Insurance as an Alternative for Traditional Crop Insurance/ Marietta Janowicz-Lomott, Krzysztof Łyskawa, Pawel Rozumek // Procedia Economics and Finance.- Elsevier, 2015.- N 33. - P. 439-449.